

O. P. JINDAL SCHOOL, SAVITRI NAGAR

Periodic Test-I (Round – I) 2024 – 2025

Class: VIII

M M: 20

Subject: Sanskrit

Time: 1. Hrs.

Name: _____ Class / Section: _____ Roll No.: _____

General Instructions:- All questions are compulsory

प्र० 1 अधोलिखितं गद्यांशं ध्यानेन पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । (5)

(निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर निर्देशानुसार प्रश्नों के उत्तर दीजिए)

कस्मिंश्चित् वने खरनखरः नाम सिंह प्रतिवसति स्मः। सः कदाचित् इतस्ततः परिभ्रमन् क्षुधार्तः न किञ्चिदपि आहारं प्राप्तवान्। ततः सः सूर्यास्त समये एकां महतीं गुहां दृष्ट्वा सः अचिन्तयत् – “नूनम् एतस्यां गुहायां रात्रौ कोऽपि जीवः आगच्छति। अतः अत्रैव निगूढो भूत्वा तिष्ठामि” इति।

क) एकपदेन उत्तरत – (एकपद में उत्तर दीजिए) (½x2=1)

अ सिंहस्य नाम किम् आसीत् ?

ब सः कदा महतीं गुहां अपश्यत् ?

ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत– (पूर्णवाक्य में उत्तर दीजिए) (1x2=2)

अ गुहा दृष्ट्वा सिंहः किं अचिन्तयत् ?

ब सिंहः किं न प्राप्तवान् ?

ग) निर्देशानुसार उत्तरत–(निर्देशानुसार उत्तर दीजिए) (½x4=2)

अ 'प्राप्तवान्' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम् ?

ब 'सः' सर्वनाम पदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

स 'गुहां' इति पदस्य विशेषण पदम् किम् ?

द 'कानने' इत्यर्थे अनुच्छेदे किम् पदम् प्रयुक्तम् ?

प्र० 2 स्थूलपदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत—(केवलं प्रश्नचतुष्टयम्) (1X4=4)
(रेखांकित पदों के आधार पर प्रश्ननिर्माण कीजिए)

(क) तस्य मूर्ध्नि तिष्ठति वायसः।

(ख) मधुमक्षिका माधुर्यमेव जनयति।

(ग) लुब्धस्य यशः नश्यति।

(घ) एषा गुहा स्वामिनः सदा आह्वानम् अकरोत्।

(ङ) भयसन्त्रस्तमनसां हस्तपादादिकाः क्रियाः न प्रवर्तन्ते।

प्र० 6 अधोलिखितां प्रश्नानां उत्तराणि विकल्पेभ्यः उचितरूपैः चित्वा लिखत— (½X10=5)

(निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर विकल्पों से उचितरूप चुनकर दीजिए)

i) ————— पुस्तकम् पठन्ति।

(क) छात्र

(ख) छात्रौ

(ग) छात्राः

(घ) छात्रेण

ii) कक्षायाम् ————— अलम्।

(क) कोलाहलेन

(ख) कोलाहलात्

(ग) कोलाहलेण

(घ) कोलाहलं

iii) ————— पठनं रोचते।

(क) अहम्

(ख) मम

(ग) माम्

(घ) मह्यम्

iv) ————— ऋते न मुक्तिः।

(क) ज्ञानाः

(ख) ज्ञानात्

(ग) ज्ञानस्य

(घ) ज्ञानम्

- v) ————— प्रति मा गच्छ ।
 (क) कूपम् (ख) कूपाय
 (ग) कूपेन (घ) कूपस्य
- vi) ————— नेत्राभ्यां पश्यन्ति ।
 (क) नराः (ख) नरेण
 (ग) नरस्य (घ) नरौ
- vii) जीवाः मुखेन ————— ।
 (क) वदतः (ख) वदन्ति
 (ग) वदति (घ) वदामि
- viii) नद्यः ————— वहन्ति ।
 (क) परोपकारं (ख) परोपकारैः
 (ग) परोपकारात् (घ) परोपकाराय
- ix) ————— पुष्पाणि वर्षन्ति ।
 (क) आकाशे (ख) आकाशः
 (ग) आकाशात् (घ) आकाशम्
- x) लक्ष्मणः ————— अनुजः अस्ति ।
 (क) रामेण (ख) रामौ
 (ग) रामाय (घ) रामस्य

प्र० 4 मंजूषातः समुचितम् पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत—

(½x6=3)

(निम्नलिखित प्रश्नों के सही उत्तर मंजूषा से चुनकर दीजिए)

कोऽपि, महतीः, क्षुधार्तो, श्लोकमपठत्, शृगालस्य, दूरस्थः

(क) सिंहः एकां ————— गुहाम् अपश्यत् ।

- (ख) परिभ्रमन् सिंहः ————— जातः ।
 (ग) ————— शृगालः रवं कर्तुम् आरब्धः ।
 (घ) सिंहः ————— आह्वानम् अकरोत् ।
 (ङ) दूरं पलायमानः शृगालः ————— ।
 (च) गुहायां ————— अस्ति इति शृगालस्य विपचारः ।

प्र० 5 श्लोकांशान् यथायोग्यं मेलयत —(उचित मिलान कीजिए)

(½x6=3)

(क) स्तम्भः

(ख) स्तम्भः

(1) समुद्रमासाद्य	(क) परमं पशूनाम् ।
(2) श्रुत्वा वचः मधुर	(ख) कृपणस्य सौख्यम् ।
(3) तद् भागधेयं	(ग) दैवमेवावलम्बते ।
(4) विद्याफलं व्यसनिनः	(घ) भवन्ति अपेयाः ।
(5) पौरुषं विहाय यः	(ङ) आदावेव प्रतिक्रियाः ।
(6) चिन्तनीया हि विपदाम्	(च) सूक्तरसं सृजन्ति ।